

Індивідуальна податкова консультація

Державна податкова служба України, керуючись ст. 52 Податкового кодексу України (далі – Кодекс), розглянула Ваше звернення () щодо практичного застосування норм податкового законодавства та в межах компетенції повідомляє.

Платник податку, у своєму зверненні повідомив, що є фізичною особою – підприємцем та перебував на другій групі єдиного податку перші два квартали 2025 року та добровільно перейшов на третю групу з третього кварталу. Дохід, отриманий під час перебування на другій групі, не перевищував встановлений ліміт. Загальний дохід за 2025 рік перевищив ліміт другої групи за рахунок доходу, отриманого після переходу на третю групу.

У зв'язку з чим платник, просить надати індивідуальну податкову консультацію з питання:

Чи має право фізична особа – підприємець перейти з третьої на другу групу єдиного податку з III кварталу 2026 року?

Правові засади застосування спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності, а також справляння єдиного податку встановлено главою 1 розділу XIV Кодексу.

Відповідно до п.п. 3 п. 291.4 ст. 291 Кодексу до платників єдиного податку, які відносяться до третьої групи, належать, зокрема фізичні особи – підприємці, які не використовують працю найманих осіб або кількість осіб, які перебувають з ними у трудових відносинах, не обмежена та юридичні особи – суб'єкти господарювання будь-якої організаційно-правової форми, у яких протягом календарного року обсяг доходу не перевищує 1167 розмірів мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 01 січня податкового (звітного) року.

Відповідно до п.п. 2 п. 291.4 ст. 291 Кодексу до платників єдиного податку, які відносяться до другої групи, належать фізичні особи – підприємці, які здійснюють господарську діяльність з надання послуг, у тому числі побутових, платникам єдиного податку та/або населенню, виробництво та/або продаж товарів, діяльність у сфері ресторанного господарства, за умови, що протягом календарного року відповідають сукупності таких критеріїв:

не використовують працю найманих осіб або кількість осіб, які перебувають з ними у трудових відносинах, одночасно не перевищує 10 осіб;

обсяг доходу не перевищує 834 розміри мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 01 січня податкового (звітного) року.

Дія цього підпункту не поширюється на фізичних осіб – підприємців, які надають посередницькі послуги з купівлі, продажу, оренди та оцінювання нерухомого майна (група 70.31 КВЕД ДК 009:2005), послуги з надання доступу до мережі Інтернет, а також здійснюють діяльність з виробництва, постачання, продажу (реалізації) ювелірних та побутових виробів з дорогоцінних металів, дорогоцінного каміння, дорогоцінного каміння органічного утворення та

напівдорогоцінного каміння. Такі фізичні особи – підприємці належать виключно до третьої групи платників єдиного податку, якщо відповідають вимогам, встановленим для такої групи.

Згідно зі ст. 292 Кодексу для фізичної особи – підприємця – платника єдиного податку доходом є дохід, отриманий протягом податкового (звітного) періоду в грошовій формі (готівковій та/або безготівковій); матеріальній або нематеріальній формі, визначеній п. 292.3 ст. 292 Кодексу. При цьому до доходу не включаються отримані такою фізичною особою пасивні доходи у вигляді процентів, дивідендів, роялті, страхові виплати і відшкодування, доходи у вигляді бюджетних грантів, а також доходи, отримані від продажу рухомого та нерухомого майна, яке належить на праві власності фізичній особі та використовується в її господарській діяльності.

Порядок обрання або переходу на спрощену систему оподаткування платниками єдиного податку першої – третьої груп здійснюється відповідно до п.п. 298.1.1 – 298.1.4 ст. 298 Кодексу (п. 298.1 ст. 298 Кодексу).

Відповідно до п.п. 298.1.5 п. 298.1 ст. 298 Кодексу за умови дотримання платником єдиного податку вимог, встановлених Кодексом для обраної ним групи, такий платник може самостійно перейти на сплату єдиного податку, встановленого для інших груп платників єдиного податку, шляхом подання заяви до контролюючого органу не пізніше ніж за 15 календарних днів до початку наступного кварталу.

Застосування обраної групи платника єдиного податку починається з першого числа місяця наступного кварталу.

Враховуючи вищезазначене, фізична особа – підприємець – платник єдиного податку може перейти з третьої групи на другу за умови виконання вимог п.п. 2 п. 291.4 ст. 291 Кодексу. Тобто, для переходу з третьої групи платників єдиного податку на другу береться до уваги граничний обсяг доходу, встановлений на 2026 рік для другої групи, та порівнюється з обсягом доходу, отриманого у 2025 році на третій групі.

Таким чином, якщо Ваш обсяг доходу у 2025 році, отриманий у період перебування на третій групі, не перевищив ліміт, встановлений для другої групи у 2026 році, то Ви маєте право перейти з III кварталу 2026 року на другу групу платників єдиного податку.

Індивідуальна податкова консультація має індивідуальний характер і може використовуватися виключно платником податків, якому надано таку консультацію (п. 52.2 ст. 52 Кодексу).